

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)

Cofnodion cyfarfod o'r Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd yn via VIDEO CONFERENCE, Dydd Mercher, 20 Hydref 2021 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Yn Cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych

Y Cynghorwyr Ellie Chard Tony Flynn, Emrys Wynne a Cheryl Williams

Yn Cynrychioli Enwadau Crefyddol

Mr. Dominic Oakes, Jennie Downes a Collette Owen

Yn Cynrychioli Cymdeithasau'r Athrawon

Ms. Ali Ballantyne, Sarah Griffiths a Katie Mason

HEFYD YN BRESENNOL

Ymgynghorydd AG (PL) a Gweinyddwr y Pwyllgor (SLW)

Libby Jones, Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

PWYNT SYLW

Yn sgil y cyfyngiadau presennol ar deithio a'r angen am gadw pellter cymdeithasol oherwydd pandemig y Coronafeirws, cynhaliwyd y cyfarfod o bell trwy gyfrwng cynhadledd fideo ac nid oedd yn agored i'r cyhoedd .

1 YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Parch. Brian Huw Jones, Mrs Cate Harmsworth, Leah Crimes a'r Cynghorwyr Rachel Flynn, a Meirick Lloyd Davies

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim.

3 PENODI CADEIRYDD

Enwebodd y Cynghorydd Emrys Wynne y Cynghorydd Ellie Chard i barhau fel Cadeirydd. Cytunodd holl aelodau'r Pwyllgor oedd yn bresennol yn unfrydol.

PENDERFYNWYD fod y Cynghorydd Ellie Chard yn parhau fel Cadeirydd CYSAG.

4 PENODI IS-GADEIRYDD

Enwebodd y Cynghorydd Emrys Wynne Jennie Downes i fod yn Is-Gadeirydd. Cytunodd holl aelodau'r Pwyllgor oedd yn bresennol yn unfrydol.

PENDERFYNWYD fod Jennie Downes yn Is-Gadeirydd CYSAG

5 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Dim.

6 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd ar 24 Mehefin 2021 (a ddosbarthwyd yn flaenorol).

Gofynnodd yr Ymgynghorydd AG os oedd gan Aelodau'r Pwyllgor unrhyw aelodau o'r gymuned o gredoau gwahanol a oedd yn dymuno cael eu cyflwyno mewn cyfarfod yn y dyfodol, ac i gadarnhau'r manylion gydag ef.

Eglurodd Dominic Oakes mewn cyfarfodydd yn y dyfodol, dylai ffydd gael ei nodi fel ffydd a chred.

PENDERFYNWYD y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod CYSAG a gynhaliwyd ar 24 Mehefin 2021 fel cofnod cywir.

7 AGORED CYMRU DYFARNIAD LEFEL 2 MEWN ARCHWILIO BYDOLYDON

Rhoddodd Libby Jones gyflwyniad mewn perthynas â chymhwyster newydd a fyddai'n bodloni disgwyliau maes llafur cytunedig yng nghyfnod allweddol 4. Roedd y cyflwyniad yn cael ei rannu i aelodau'r Pwyllgor yn dilyn y cyfarfod.

Roedd y cymhwyster ar gyfer pobl ifanc 14-16 oed nad oedd wedi dewis astudiaethau crefyddol ar lefel TGAU. Roedd yn hygyrch i ddysgwyr o bob gallu. Roedd y cymhwyster yn unol â'r maes llafur cytunedig presennol.

Byddai'r dull byd-olygon yn fwy cynhwysol i bob dysgwr.

Cadarnhawyd y byddai Lefel 1 o'r cymhwyster yn dda ar gyfer ysgolion arbennig a dysgwyr gydag anghenion ychwanegol. Mae wedi cael ei ddatblygu gydag anghenion dysgu ychwanegol dan sylw.

Y nod oedd dysgu am Dduw ac i ddysgu am werthoedd a moeseg grefyddol. Roedd hon yn ffordd mwy cynhwysol o weithio gyda dysgwyr.

Yn ystod y drafodaeth, cadarnhaodd aelodau'r Pwyllgor eu cymeradwyaeth a chefnogaeth i'r cymhwyster. Diolchodd pawb oedd yn bresennol i Libby Jones am ei chyflwyniad.

PENDERFYNWYD fod Aelodau CYSAG wedi cadarnhau eu cymeradwyaeth a chefnogaeth i'r cymhwyster.

8 CYNRYCHIOLAETH DDYNEIDDIOL AR CYSAG

Yn anffodus, nid oedd Kathy Riddick, Cydlynnydd Dyneiddwyr Cymru ar Ddyneiddiaeth yng Nghymru, yn gallu mynychu yn sgil salwch.

9 ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT CYSAG 2020/21

Cyflwynodd yr Ymgynghorydd AG yr Adroddiad Blynyddol drafft ar gyfer CYSAG Sir Ddinbych 2021/2022 (wedi'i ddsbarthu eisoes) er cymeradwyaeth a oedd yn rhoi manylion am weithgareddau CYSAG yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol yn cynnwys y cyngor a roddwyd i'r awdurdod addysg lleol a materion lleol a chenedlaethol eraill.

Atgoffodd yr Ymgynghorydd AG yr aelodau fod yr adroddiad blynyddol yn ddogfen hanesyddol a gofynnodd i'r aelodau ei chymeradwyo, yn amodol ar unrhyw gangymeriadau i'w cywiro. Rhoddodd grynodedb o'r adroddiad a thynnodd sylw penodol at y canlynol:

- Cadarnhawyd mewn cofnodion yn y dyfodol, pan grybwyllir "ffydd" dylid nodi "ffydd a chred" a dylai "crefydd" fod yn "crefydd ac athroniaeth"
- Mabwysiadodd CYSAG Sir Ddinbych y 'Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol ar gyfer cyflwyno addysg grefyddol i ddysgwyr 3 i 19 ' fel y Maes Llafur Lleol Cytunedig ar gyfer y sir yn 2008. Y fframwaith hwn yw sail y Maes Llafur cytunedig yn Sir Ddinbych o hyd. Bydd y Maes Llafur Cytunedig yn cael ei adolygu unwaith i'r canllawiau ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg ei gyhoeddi.
- Prif swyddogaeth CYSAG yw '.....cyngori'r awdurdod ar y cyfryw faterion sy'n gysylltiedig ag addoli crefyddol mewn ysgolion sirol a'r addysg grefyddol sydd i'w rhoi yn unol â maes llafur cytunedig y bydd yr awdurdod yn ei gyfeirio i'r cyngor neu fel y gwêl y cyngor yn dda'. Deddf Diwygio Addysg 1988 a.11 (1) (a).
- Daeth Estyn ag arolygiadau safon i ben o Fedi 2020-21 i alluogi amser i ysgolion baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd yn dechrau ym Medi 2022. Hefyd yn sgil y pandemig, ni wnaeth Estyn gyflawni arolygiadau o fis Mawrth 2020.
- Cyfarfu aelodau CYSAG dair gwaith yn ystod y flwyddyn academaidd. Cynhaliwyd yr holl gyfarfodydd yn electronig yn sgil y pandemig.
- Cyhoeddodd Sir Ddinbych ei newyddlen CYSAG cyntaf ar y cyd â Chonwy, a oedd yn darparu ysgolion gyda newyddion mewn perthynas ag AG/CGM ac roedd yn hynod o bwysig wrth baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd.
- Roedd aelodau'r CYSAG a'r ALI yn cael eu cynrychioli yn nhri chyfarfod CCYSAGC, ac wedi derbyn rhai o'r cyflwyniadau yr oeddent wedi'u gwneud. Parhaodd CYSAG i dderbyn adroddiadau gan gynrychiolwyr a fynychodd gyfarfodydd y Gymdeithas. Mae cofnodion a phapurau o CCYSAGC hefyd wedi cael eu cyflwyno mewn gyfarfodydd CYSAG.

Roedd yr aelodau yn hapus i dderbyn yr adroddiad fel cofnod cywir o waith CYSAG.

PENDERFYNWYD bod -

- *Bod Adroddiad Blynyddol CYSAG Sir Ddinbych 2020/2021 yn cael ei gymeradwyo fel cofnod cywir o waith CYSAG, ac*
- *Y dylid gofyn i'r Awdurdod Lleol drefnu bod yr adroddiad yn cael ei gyfieithu i'r Gymraeg a'i ddosbarthu i holl ysgolion a cholegau Sir Ddinbych ac i dderbynyddion eraill fel sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith ac fel y'u dynodir yn yr adroddiad.*

10 CCYSAGC

Cyflwynodd yr Ymgynghorydd AG, Phil Lord gofnodion CCYSAGC o'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Mehefin 2021 (dosbarthwyd yn flaenorol).

PENDERFYNWYD bod aelodau CYSAG yn derbyn cofnodion cyfarfod CCYSAGC ar 16 Mehefin 2021

11 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Dyddiad y cyfarfod nesaf fydd:

1 Chwefror 2022

23 Mehefin 2022

19 Hydref 2022

Daeth y cyfarfod i ben am 11.20am.